

נושאים עיקריים במסכת:

- פרק א: דין ביצה שנולדה ביו"ט, שיעור אסור שאור וחמץ בפסח, דיני שחיטה ביו"ט, הכנת יונים לצורך יו"ט, מלאכות שהותרו משום שמחת יו"ט, טיפול באוכל ביו"ט, נתינת מתנות ביו"ט.
- פרק ב: עירוב תבשילים, הטבלת כלים ביו"ט, סמיכת ידיים על הקרבנות ביו"ט, הבערת אש ביו"ט.
- פרק ג: ציד ביו"ט, שחיטת בהמה ביו"ט, הזות בהמה שמתה ביו"ט, מקח וממכר ביו"ט.
- פרק ד: הגבלות מסוימות בפעולות שמותרות ביו"ט, פעולות ביו"ט שיש בהם חשש לעשיית כלי, איסור יצירת אש.
- פרק ה: הגנה על אוכל בשבת ויו"ט שלא יתקלקל ע"י גשמים. איסור שבות בשבת וביו"ט, דיני הוצאה מחוץ לתחום ביו"ט.

פרק א:

נושאים עיקריים בפרק: ביצה שנולדה ביו"ט, שיעור אסור וחמץ בפסח, שחיטה ביו"ט, הכנת יונים לצורך יו"ט, מלאכות שהותרו משום שמחת יו"ט, טיפול באוכל ביו"ט, נתינת מתנות ביו"ט.

משנה א: ביצה שנולדה ביו"ט מתרנגולת המיועדת לאכילה ביו"ט

**ביצה שנולדה ביום טוב,
בית שמאי אומרים: תאכל.
ובית הלל אומרים: לא תאכל.**

**בית שמאי אומרים: שאור בכזית וחמץ בככותבת.
ובית הלל אומרים: זה וזה בכזית.**

- 1 בית שמאי: מותר לאכלה ביו"ט (התרנגולת והביצה שניהם מוכנים לאכילה).
2 בית הלל: אסור לאכלה ביו"ט (גוזרים בכל יו"ט משום יו"ט שחל להיות אחר השבת).

כותרת נוספת: שיעור איסור שאור וחמץ בפסח לחיוב בביעור

- 1 בית שמאי: שאור בכזית וחמץ בככותבת.
2 בית הלל: שאור וחמץ שניהם בכזית.

משנה ב: שחיטת חיה ועוף ביו"ט

**העוה"מ חיה ועוף ביום טוב,
בית שמאי אומרים: יחפור בדקר ויכסה,
ובית הלל אומרים: לא ישחוט, אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום.
ומורים, שאם שחט, ישיחפור בדקר ויכסה.
שאפר כירה מוכן הוא.**

- 1 אם יש עפר שמוכן מערב יו"ט לכיסוי הדם, מותר.
2 אם אין עפר, אבל יש דקר נעוץ באדמה ואם יוציאו אותו, יהיה לו עפר:
2.1 בית שמאי: מותר לשחוט, להוציא את הדקר ולכסות את הדם.
2.2 בית הלל:
2.2.1 לכתחילה לא ישחט.
2.2.2 בדיעבד, אם שחט, יוציא את הדקר וישתמש בעפר.
3 אם יש אפר מעצים שנשרפו בערב יום טוב, הוא אינו מוקצה כלל.

משנה ג: הולכת סולם משובך לשובך ביו"ט כדי להוריד יונים שהכינו מערב יו"ט

**בית שמאי אומרים:
אין מוליכין את הסולם משובך לשובך, אבל משהו מחלון לחלון.
ובית הלל מתירין.**

**בית שמאי אומרים: לא יפול, אלא אם כן נענע מבעוד יום.
ובית הלל אומרים: עומד ואומר: "זה וזה אני נוטל".**

- 1 בית שמאי:
1.1 להוליך משובך לשובך, אסור.
1.2 להטות את הסולם מחלון אחד בשובך לחלון שני בשובך, מותר.
2 בית הלל: מותר אף להוליך מחלון משובך לשובך
כותרת נוספת: הכנה של היונים מערב יו"ט לצורך יו"ט
1 בית שמאי: יש צורך לנענע בערב יו"ט את היונים שבדעתו לקחת ביו"ט.
2 בית הלל: מספיק לומר: "את היונים האלה אני אקח מחר".

משנה ד: ספק ביו"ט לגבי יונים, אם אלה היונים שהכינו בערב יו"ט

**זמן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא שחורים,
שונים ומצא שלשה, אסורים.
שלשה ומצא שנים, מתרים.
בתוך הקן ומצא לפני הקן, אסורים. ואם אין שם אלא הם, הרי אלו מתרים.**

- 1 זימן יונים לבנות ומצא שחורות או ההיפך, היונים אסורות.
2 זימן 2 יונים שהיו בשובך, וביו"ט מצא 3, אסורות.
3 זימן 3 יונים שהיו בשובך, וביו"ט מצא 2, מותרות.
4 זימן יונים שהיו בקן, ומצא אותם מחוץ לקן:
היונים אסורות, אך אם אין בסביבה קן נוסף, הם מותרות.

משנה ה': מלאכות שהותרו (לדעת בית הלל) ביו"ט משום שמחת החג

- בית שמאי אומרים:** אין מסלקין את התריסין ביום טוב.
ובית הלל מתירין אף להחזיר.
בית שמאי אומרים: אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשער.
ובית הלל מתירין.
בית שמאי אומרים:
אין נוטנין את העור לפני הדרסן ולא יגביהנו, אלא אם כן יש עמו כזית בשער.
ובית הלל מתירין.
בית שמאי אומרים:
אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב, ולא את ספר תורה לרשות הרבים.
ובית הלל מתירין.
- 1 סילוק והחזרת דלתות של ארונות או דלתות של תיבות, שיש בהם מצרכים ליו"ט.
 - 1.1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם): אוסרים.
 - 1.2 בית הלל מתירים.
 - 2 שימוש בעלי לחתוך עליו בשר (עלי משמש בדרך כלל לדברים שאסורים ביו"ט).
 - 2.1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם): אוסרים.
 - 2.2 בית הלל מתירים.
 - 3 מה מותר לעשות ביו"ט עם העור של בהמה שנשחטה בו ביום?
 - 3.1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם):
 - 3.2 אין נותנים את העור במקום שידרסו עליו רבים (נראה כמתכוון לעבד את העור).
 - 3.3 אסור לטלטל את העור כיוון שהוא מוקצה.
 - 3.4 בית הלל:
 - 3.4.1 מותר לשים את העור במקום שידרסו אותו הרבים.
 - 3.4.2 מותר לטלטל את העור לאחר שהופשט מהבהמה.
 - 4 הוצאה מרשות לרשות ביו"ט, של דברים שיש בהם צורך מצווה או צורך שימושי:
 - 4.1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם): אסור להוציא לרשות הרבים: ילד קטן, לולב, ספר תורה.
 - 4.2 בית הלל מתירים להוציא את כל הנ"ל.

משנה ו': הולכת חלה ומתנות לכהן (זרוע לחיים וקבה) ביו"ט

- בית שמאי אומרים:**
אין מוליכין חלה ומתנות לכהן ביום טוב, בין שהזרמו מאמשו, בין שהזרמו מהיום.
ובית הלל מתירין.
אמרו להם בית שמאי: גזרה שנה, חלה ומתנות מתנה לכהן, ותרומה מתנה לכהן.
כשם שאין מוליכין את התרומה, כך אין מוליכין את המתנות.
אמרו להם בית הלל:
לא, אם אמרתם בתרומה שאינו זכאי בהרמחה, תאמרו במתנות שזכאי בהרמחה.
- 1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם): אוסרים, בין שנתרמו בערב יו"ט ובין ביו"ט.
 - 2 בית הלל: מתירים.
 - 3 אמרו בית שמאי לבית הלל:
 - 3.1 חלה ומתנות כהונה דומים בזה שהם מתנות לכהן.
 - 3.2 כשם שאסור להוליך את התרומה כך אסור להוליך את המתנות לכהן.
 - 4 ענו להם בית הלל: תרומה לא מפרישים ביו"ט, ולכן אסור גם להוליך, אבל חלה ומתנות אפשר להפריש ביו"ט.

משנה ז': כתישת תבלינים ומלח ביו"ט

- בית שמאי אומרים:**
תבלין ודוכין במעוף של עץ. והמלח בפף, ובגץ הפרור,
ובית הלל אומרים:
תבלין ודוכין בדרך של אבן, והמלח במדוך של עץ.
- 1 בית שמאי (ואין הלכה כמותם):
 - 1.1 תבלינים כותשים במדוך של עץ ולא במדוך של אבן.
 - 1.2 מלח כותשים בפח של חרס או בכף שבוחשים בה בסיר ("עץ הפרור").
 - 2 בית הלל:
 - 2.1 תבלינים אפשר לכתוש ביו"ט כדרך שעושים בחול, ואפילו במכתש של אבן.

2.2 מלה אפשר לכתוש במכתש של עץ (במקום במכתש של אבן).

משנה ח: כיצד בוררים אוכל ביו"ט ?

הבורר קטנית ביום טוב,

בית שמאי אומרים:

בורר אכל ואוכל.

ובית הלל אומרים:

בורר כדרכו בחיקו בקנון ובתמחוי,

אכל לא בטבלא ולא בנפה ולא בכברה.

רבן גמליאל אומר:

אף מדיח ושולח.

1 בית שמאי: בוררים אוכל מתוך פסולת, ואוכלים מה שבוררים.

2 בית הלל:

2.1 בורר כדרכו, אפילו פסולת מתוך אוכל.

2.2 יכול לברור בחיקו, בקנון (מין סל), ובתמחוי (קערה גדולה).

2.3 אין בוררים על השולחן ("טבלה") או בנפה, (שנראה כבורר לצורך מחר).

3 רבן גמליאל (ואין הלכה כמותו):

3.1 יכול גם לתת מים על האוכל (קטניות) כדי שהפסולת תצוף למעלה.

3.2 ויכול להוציא את הפסולת בידי ("שולה").

משנה ט: נתינת מתנות לחבירו ביו"ט

בית שמאי אומרים: אין משלחין ביום טוב אלא מנות.

ובית הלל אומרים:

משלחין בהמה חיה ועוף, בין חיה בין שחוטין.

משלחין יינות שמנים וסלחות וקמניות,

אכל לא תבואה,

ורבי שמעון מתיר בתבואה.

1 בית שמאי: אפשר לתת מנות רק אוכל שמוכן לאכילה.

2 בית הלל:

2.1 אפשר לתת גם בהמה, חיה ועוף לא שחוטים.

2.2 אפשר לתת גם יין, שמן וסולת.

2.3 אין לתת תבואה ביו"ט (שהיא צריכה טחינה שאסורה ביו"ט).

3 רבי שמעון חולק (ואין הלכה כמותו): מתיר לשלוח אף תבואה.

משנה י: המשך סוגי המתנות שמותר או שאסור לתת לחבירו ביו"ט

משלחין כלים, בין תפורין בין שאינן תפורין,

ואף על פי שיש בהן כלאים, והן לצרך המועד,

אכל לא סנדל המספר ולא מנעל שאינו תפור.

רבי יהודה אומר: אף לא מנעל לבן, מפני שצריך אפן.

זה הכלל: כל שנאותין בו ביום טוב, משלחין אותו.

1 מותר לתת בגדים, בין תפורים בין לא תפורים.

2 מותר לתת בגדי כלאיים שהם לצורך המועד (אם אינם מחממים את הגוף).

3 אסור לתת סנדל המסומר (אסור לנועל אותו ביו"ט), או מנעל שאינו ראוי לשימוש.

4 רבי יהודה: אסור לתת נעליים לא צבועות, כיוון שצריך אומן כדי לצבוע אותם.

5 כלל: כל מה שאפשר להשתמש בו ביו"ט, אפשר לתת מתנה איש לרעהו.

פרק ב

נושאים עיקריים בפרק: עירוב תבשילים, הטבלת כלים ביו"ט, סמיכת ידיים על הקרבנות ביו"ט,

הבערת אש ביו"ט.

מושגים:

טבילה לכבוד הרגל:

חייב אדם לטהר עצמו ברגל. משום כך היה מנהג לטבול לפני הרגל, כדי להכנס

לרגל טהור. כמו כן טבלו כלים טמאים לפני הרגל כדי לטהרם.

טיהור מים טמאים במקוה:

מים טמאים נטהרים במקוה בשיטת ההשקה. בשיטה זו ישנם 2 אזורי מים, מי המקוה

והמים הטמאים. צריך לגרום לכך שהמים הטמאים יגעו במי המקוה, דהיינו שתהיה

השקה ביניהם. לאחר ההשקה המים הטמאים נטהרים. שיטה זו טובה לטהרת מים בלבד.

הכוונה להטבלה מתכלית אחת לתכלית אחרת. כגון: כלים שהוטבלו לשם חולין ורוצים

הטבלת כלים מגב לגב:

להטבילם שוב לשם תרומה, או שהוטבלו לשם תרומה ורוצים להטבילם שוב לשם קודש.

שביתת בהמה בשבת: האדם מצווה שבהמתו תשובות בשבת. לכן אסור להוציא לרשות הרבים בהמה בשבת, כשיש משא על גופה. יש מחלוקת האם מותר להוציא את הבהמה כאשר יש על גופה רצועה המשמשת לנוי ולא למשא.

משנה א: דיני עירוב תבשילים

יום טוב שחל להיות ערב שבת, לא יבשל אדם בתחלה מיום טוב לשבת, אבל מבשל הוא ליום טוב, ואם הותר, הותר לשבת, ועושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת. בית שמאי אומרים: שני תבשילין. ובית הלל אומרים: תבשיל אחד. ושון בדרג וביצה שעליו, שהן שני תבשילין. אכלו או שאבד, לא יבשל עליו בתחלה. ואם נשיר ממנו כל שהוא, סומך עליו לשבת.

- 1 אם שבת חל לאחר יו"ט, אין לבשל ביו"ט רק לצורך שבת.
- 2 אם בישל ביו"ט לצורך יו"ט, ונשאר אפשר להשתמש בזה בשבת.
- 3 יש לעשות עירוב תבשילים מערב יו"ט, ועל סמך תבשיל זה אפשר לבשל מיו"ט לשבת.
- 4 כמה תבשילים צריכים להיות בעירוב תבשילים ?
 - 4.1 בית שמאי: שני תבשילים.
 - 4.2 בית הלל: תבשיל אחד.
 - 4.3 שניהם מסכימים שדג מטוגן עם ביצה נחשב לשני תבשילים.
- 5 אם אבד עירוב התבשילים או שאכלו אותו:
 - 5.1 אם לא נשאר אפילו כזית, אין לבשל לאחר מכן מיו"ט לשבת.
 - 5.2 אם נשאר מהעירוב אפילו כזית, מותר להמשיך ולבשל מיו"ט לשבת.

משנה ב: מתי טובלים ומטבילים כלים לכבוד הרגל שחל להיות לאחר השבת ?

חל להיות אחר השבת, בית שמאי אומרים: מטבילין את הכל מלפני השבת, ובית הלל אומרים: כלים מלפני השבת, ואדם בשבת.

- 1 בית שמאי: גם אדם גם כלים יטבלו קודם השבת, שאין טובלים ומטבילים בשבת.
- 2 בית הלל: אדם יכול לטבול בשבת. כלים יש להטביל לפני השבת.

משנה ג: נושאים הקשורים לטבילה ביו"ט שאין בהם מחלוקת בית שמאי ובית הלל

ושון שמשקיין את הפים בכלי אבן לטהרו, אבל לא מטבילין. ומטבילין מנב לגב ומקבירה לחבורה.

- 1 טהרת מי שתיה שנטמאו:
 - 1.1 אפשר ביו"ט לטהר מים טמאים שנמצאים בכלי אבן ע"י השקה (ראה מושגים) למי המקווה.
 - 1.2 אסור ביו"ט להטביל במקווה כלי עץ כדי לטהר מים טמאים שבתוכו.
- 2 מותר להטביל ביו"ט כלים מגב אל גב (ראה מושגים).
- 3 כלים שהוטבלו לשם פסח בחבורה אחת, מותר להטבילם לשם פסח בחבורה אחרת.

משנה ד: הבאת עולות ושלמים וסמיכה עליהן ביו"ט.

בית שמאי אומרים: מביאין שלמים ואין סומכין עליהן, אבל לא עולות. ובית הלל אומרים: מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהם.

- 1 בית שמאי:
 - 1.1 קרבן שלמים מביאים ביו"ט וסומכים עליהם מערב יו"ט.
 - 1.2 קרבן עולה אין מביאים כלל ביו"ט אלא למחרת.
- 2 בית הלל: מביאים שלמים ועולות ביו"ט, וגם סומכים עליהם ביו"ט עצמו.

משנה ה: הבערת אש ביו"ט שלא לצורך אוכל נפש אבל לצורך הנאת האדם

בית שמאי אומרים: לא יחם אדם חמין לרגליו, אלא אם כן ראויין לשתיה. ובית הלל מותרין. עושה אדם מדורה ומתחמם כנגדה.

1 בית שמאי:

- 1.1 אסור לחמם מים לרחיצת ידיים ורגליים.
 - 1.2 אם הוחמו לצורך שתיה, מותר גם להשתמש בהם לרחיצת ידיו ורגליו.
- 2 בית הלל:
- 2.1 מותר לחמם גם לצורך רחצה.
 - 2.2 מותר לעשות מדורה ביו"ט כדי להתחמם כנגדה.

משנה ו: נושאים שרבו נמליאל החמיר על עצמו ביו"ט כדעת בית שמאי

- שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים רָבֵן גַּמְלִיאֵל מְחַמֵּד כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי,**
אֵין טוֹמְנִין אֶת הַחֲמִין מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת,
וְאֵין זוֹקְפִין אֶת הַמְּנוּרָה בְּיוֹם טוֹב,
וְאֵין אוֹפִין פֶּתִין גְּרִיצִין אֶלֶּא רְקִיקִין.
אָמַר רָבֵן גַּמְלִיאֵל: מִיִּמְיָהוּן שָׁל בֵּית אַבָּא, לֹא הָיוּ אוֹפִין פֶּתִין גְּרִיצִין, אֶלֶּא רְקִיקִין.
אָמְרוּ לוֹ: מַה נַּעֲשֶׂה לְבֵית אַבִּיךָ,
שֶׁהָיוּ מְחַמְדִּין עַל עֲצָמָן וּמְקַלְטִין לְכָל יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת אוֹפִין פֶּתִין גְּרִיצִין וְחָרִי.
- 1 כדי להטמין אוכל מיו"ט לשבת, יש לכלול בעירוב תבשילים גם אוכל טמון.
 - 2 מנורה שעשויה מחוליות שהתפרקה ביו"ט, אסור לחברה חזרה.
 - 3 אופים ביו"ט לצורך שבת רק עוגות דקות ("רקיקים"), ולא ככרות עבות וגדולות ("גריצין").
 - 4 רבן גמליאל: מביא ראיה לדבריו שגם בבית אביו היו מחמירים לאפות רק רקיקים.
 - 5 ענו חכמים לרבן גמליאל: בבית אביך אמנם החמירו על עצמם אבל הקלו לכל ישראל.

משנה ז: 3 דברים שרבו נמליאל הקל בהם יותר מחכמים (למרות שהלכה כחכמים)

- אִף הוּא אָמַר שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים לְהַקֵּל,**
מְכַבְּדִין בֵּין הַמְּטוֹת,
וּמְנִיחִין אֶת הַמְּנוֹמָר בְּיוֹם טוֹב,
וְעוֹשִׂין גְּדֵי מְקַלְטֵי בְּלִילֵי פְּסָחִים.
וְחֲכָמִים אוֹסְרִין.
- 1 רבן גמליאל:
- 1.1 מותר לטאטא בשבת בין המיטות.
 - 1.2 מותר להניח ביו"ט בשמים על גחלים כדי ליצר ריח טוב.
 - 1.3 בליל פסח מותר לצלות גדי, ראשו על כרעיו ועל קרבו ("מקולס") כמו בזמן המקדש.
- 2 חכמים אוסרים בכל אלה.

משנה ח: 3 דברים שנחלקו בהם רבי אלעזר בן עזריה וחכמים

- שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים רַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מְתִיר, וְחֲכָמִים אוֹסְרִין.**
פְּרִתוֹ יוֹצֵאָה בְּרִצְעוּתָהּ שֶׁבִין קַרְנֵיהָ,
וּמְקַרְדִּין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב,
וְשׁוֹחֲקִין אֶת הַפְּלִפְלִין בְּרַחֲמֵי שְׁלֵהֶם.
- רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:**
אֵין מְקַרְדִּין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁעוֹשֶׂה חֲבוּרָה, אֲבָל מְקַרְצְפִין.
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין מְקַרְדִּין, אִף לֹא מְקַרְצְפִין.
- 1 בשלושת הדברים הבאים רבי אליעזר מתיר וחכמים אוסרים:
 - 1.1 הוצאת פרה בשבת, ברצועה שבין קרניה המשמשת לנוי.
 - 1.2 גרוד בהמה במגרדת של ברזל ביו"ט (מגרדת שיכולה לגרום לה חבורה).
 - 1.3 שחיקת פלפלים ביו"ט ברחיים המיוחדות להם (שיש בזה טרחה יתרה).

כותרת נוספת: קרצוף בהמה (גרוד במגרדת עץ ששיניה רחבות)

- 1 רבי יהודה (ואין הלכה כמותו):
 - 1.1 מתיר לקרצף.
 - 1.2 אוסר במגרדת של ברזל.
- 2 חכמים: אוסרים, בין במגרדת של עץ ובין במגרדת של ברזל.

משנה ט: דיני טומאה הנוגעת ברחיים של פלפלים

- הַרְחִים שָׁל פְּלִפְלִין, מִמָּאָה מְשׁוּם שְׁלֵשָׁה כְּלִים,**
מְשׁוּם כְּלֵי קְבוּל, וּמְשׁוּם כְּלֵי מְתֻכּוֹת, וּמְשׁוּם כְּלֵי כְּבֻדָּה.
- 1 רחיים של פלפלים מורכבים מ- 3 כלים נפרדים שכל אחד מהם מקבל טומאה.
 - 2 הכלים ברחיים הם:

- 2.1 החלק התחתון, המשמש כלי קבול למה שנטחן ולכן מקבל טומאה.
- 2.2 החלק העליון, המשמש לטחינת הפלפלים, ועשוי ממתכת, ולכן מקבל טומאה.
- 2.3 החלק האמצעי, המשמש כנפה ולכן מקבל טומאה.

משנה י': דין עגלת ילד קטן לגבי טומאת מדרס, לגבי מוקצה ולגבי גרירתה בשבת

עגלה של קטן טמאה מדרס, ונסלת בשבת.

ואינה נגררת אלא על גבי כלים.

רבי יהודה אומר: כל הכלים אין נגררין, חוץ מן העגלה, מפני שהיא כובשת.

- 1 עגלת קטן מקבלת טומאת מדרס, אם קטן הוא זב נשען עליה (הוא מטמא מדרס).
- 2 מותר לטלטל אותה, כיון שהיא כלי ואינה מוקצה.
- 3 האם מותר לגרור אותה?
 - 3.1 על גבי בגדים או שטיחים, מותר.
 - 3.2 על הקרקע:
 - 3.2.1 תנא קמא: אסור, כיוון שעושה חריץ בקרקע.
 - 3.2.2 רבי יהודה: מותר, מפני שהיא כובשת את העפר ולא מזיזה אותו ממקומו.

פרק ג

נושאים עיקריים בפרק: ציד ביו"ט, שחיטת בהמה ביו"ט, הזזת בהמה שמתה ביו"ט, מקח וממכר ביו"ט.

מושגים

בכור בהמה טהורה: בכור בהמה טהורה קדוש לקרבן, אבל אם נפל בו מום קבוע, הוא הופך לחולין ומותר לשוחטו. יש צורך שמומחה למומים יקבע שהמום קבוע.

משנה א': ציד דגים, חיה ועוף ביו"ט

אין צדין דגים מן הביבין ביום טוב, ואין נוהגין לפניהם חזונות.

אבל צדין חיה ועוף מן הביבין, ונוהגין לפניהם חזונות.

רבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל הביבין שוין.

זה הכלל: כל המחסר צידה אסור, ושאינו מחסר צידה מותר.

- 1 אסור לדוג דגים מתוך ברכות המים שלהם ("ביבין") ואסור להאכילם.
- 2 מותר לצוד חיה ועוף מתוך המכלאות שלהם, ומותר להאכילם.
- 3 רבן שמעון בן גמליאל: לא לכל המכלאות יש אותו דין.
 - 3.1 מה שיש טורח בצידתו ("מחוסר צידה") אסור לצודו.
 - 3.2 מה שאין טורח בצידתו (כיון שהוא כבר כמעט ניצוד), מותר לצודו.

משנה ב': חיה, עוף או דגים שיש ספק אם ניצודו במלכודת מערב יו"ט או ניצודו ביו"ט

מצודות חיה ועוף ודגים שנטעמן מערב יום טוב, לא יטול מהן ביום טוב,

אלא אם כן יודע שניצודו מערב יום טוב.

ומעשה בנכרי אחד, שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר:

"מתרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו".

1 תנא קמא:

אסור לאכלם, אלא אם יודע שניצודו בערב יו"ט.

2 סיפור מעשה בנכרי שהביא דגים לרבן גמליאל ביו"ט, והיה ספק אם ניצודו ביו"ט:

2.1 אמר ר"ג (ואין הלכה כמותו):

2.1.1 מותרים הם לאכילה (שספק מוכן ביו"ט מותר).

2.1.2 אבל אין רצוני לקבל ממנו (יש מפרשים מפני שהיה שונאו).

משנה ג': שחיטת בהמה חולה מסוכנת ביו"ט

בהמה מסכנת, לא ישחוט, אלא אם כן יש שהות ביום לאכל ממנה כזית צלי.

רבי עקיבא אומר: אפילו כזית חי מבית טביחתה.

שחטה בשדה, לא יביאנה במוט ובמוטה.

אבל מביא בידו אברים אברים.

1 אם יש לו שהות לאכול ממנה ביו"ט מותר לשחטה.

2 מה הכמות שצריך שתהיה לו שהות לאכול?

2.1 תנא קמא: מספיק אפילו כזית של בשר צלוי.

2.2 רבי עקיבא (ואין הלכה כמותו): אפילו כזית בשר חי ממקום השחיטה.

3 אם שחטה בשדה, כיצד יביאה לביתו:

- 3.1 לא ייקחו אותה 2 אנשים יחד במוט על כתפיהם.
3.2 יביאה איברים איברים.

משנה ד: דין בכור (ראה מושגים) בעל מום שנפל לבור בערב יו"ט

בכור שנפל לבור,

רבי יהודה אומר: ירד ממקה ויראה,

אם יש בו מום, יעלה וישחוט. ואם לאו, לא ישחוט.

רבי שמעון אומר: כל שאין מומו נכר מבעוד יום, אין זה מן המוכן.

1 רבי יהודה (ואין הלכה כמותו):

1.1 ירד מומחה לבור ביו"ט ויבדוק את הבכור:

1.1.1 אם המום שהיה לו בערב יו"ט, הוא מום קבוע מותר להעלותו ולשחטו.

1.1.2 אם המום שהיה לו אינו מום קבוע, אסור להעלותו מן הבור.

2 רבי שמעון: כל מום שלא נקבע בערב יו"ט שהוא מום קבוע, אינו נחשב כמוכן ליו"ט.

משנה ה: בהמת קודשים שמתה ביו"ט וכן חלה שנטמאה אסור להזיז ביו"ט

בהמה שמתה, לא יזיזה ממקומה.

ומעשה ושאלו את רבי טרפון עליה ועל החלה שננטמאה.

ונכנס לבית המדרש ושאל, ואמרו לו: לא יזיז ממקומה.

1 בהמת קודשים שמתה ביו"ט אסור להזיזה ממקומה (היא מוקצה).

2 ספור מעשה:

2.1 שאלו את רבי טרפון לגבי בהמה שמתה ביו"ט וכן לגבי חלה שננטמאה ביו"ט:

2.2 אמרו לו חבריו בבית המדרש, שלא יזיז ממקומה.

משנה ו: איסורים ביו"ט הקשורים לחשש מקח וממכר

אין נמנין על הבהמה לכתחלה ביום טוב,

אבל נמנין עליה מערב יום טוב, ושוחטין ומחלקין ביניהן.

רבי יהודה אומר: שוקל אדם בשר כנגד הפלי או כנגד הקופיץ.

וחכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזניים כל עקר.

1 חבורת אנשים הבאה לקנות בהמה ביו"ט:

1.1 אין קובעים את מחיר הבהמה אותה רוצים לקנות ביום טוב.

1.2 יכולים בערב יו"ט לקבוע כמה ישלם כל אחד מהם,

וביו"ט לחלק את הבהמה ביניהם בהתאם למה שקבעו.

2 האם מותר להשתמש במאזניים ביו"ט?

2.1 רבי יהודה (ואין הלכה כמותו):

2.1.1 אסור לשקול כנגד משקלות.

2.1.2 מותר לשקול כנגד כלי או כנגד קופיץ (סכין קצבים).

2.2 חכמים: אין להשתמש כלל במאזניים ביו"ט.

משנה ז: השחזת סכין ביו"ט

אין משגיחין את הסכין ביום טוב, אבל משיאה על גבי חכרמה.

לא יאמר אדם לטבח: "שקול לי כדנר בשר", אבל שוחט ומחלקים ביניהן.

1 אין משחזים סכין במשחזת ביו"ט.

2 מותר להעביר סכין על גבי סכין אחרת.

כותרת נוספת: קנית בשר מטבח ביו"ט

1 אין לומר לטבח: "תן לי בשר בסכום מסוים של כסף".

2 מותר לאמר לטבח: "תן לי נתח בשר", ולמחרת עושה אתו את החשבון הכספי.

משנה ח: דיני קנית אוכל בהקפה ביו"ט

אומר אדם לחברו: "מלא לי כלי זה", אבל לא במדה.

רבי יהודה אומר: אם היה כלי של מדה, לא ימלאנו.

מעשה באבא שאול בן בטינית,

שהיה ממלא מדותיו מערב יום טוב, ונותן ללקוחות ביום טוב.

אבא שאול אומר: אף במועד עושה כן, מפני ברורי המדות.

וחכמים אומרים: אף בחל עושה כן, מפני מצוי המדות.

הולך אדם אצל חנוני הרגיל אצלו, ואומר לו: "תן לי ביצים ואגוזים במנין",

שכן דרך בעל הבית להיות מונה בחוף ביתו.

- 1 קניית אוכל בהקפה מחנווני בכלי המיועד למדידה:
 1.1 תנא קמא: מותר לקחת בו אוכל ביו"ט אם לא מזכיר מידה.
 1.2 רבי יהודה (ואין הלכה כמותו): אין קונים בכלי זה בהקפה.
 2 ספור מעשה על אבא שאול בן בוטנית, כיצד נהג למכור ללקוחותיו בכלי מידה:
 2.1 היה ממלא בערב יו"ט כלים שיש להם מידה, ונותנם ללקוחותיו ביו"ט.
 2.2 אבא שאול מספר: שגם בחול המועד נהג להכין כך מפני ריבוי הקונים.
 2.3 חכמים:
 2.3.1 גם בימות החול, הכין ערב קודם בכלי מדידה את מה שימכור למחרת.
 2.3.2 עשה כך כדי שהשמן מכילי המדידה ירד לגמרי לכלים של הקונים.
 3 מותר לקחת מחנווני בהקפה ביצים או אגוזים וכד' במניין (כגון: 10 ביצים).
 כיון שגם בעל הבית מונה דברים בתוך ביתו (ואין בכך משום מכך וממכר).

פרק ד

נושאים עיקריים בפרק: הגבלות מסוימות בפעולות שמותרות ביו"ט, פעולות ביו"ט שיש בהם חשש לעשיית כלי, איסור יצירת אש.

מושגים:

מוקצה: רחבה שמאחורי הבית שמיועדת לשמירת עצים, פירות וכד'.
קרפף: מגרש מחוץ לעיר המוקף גדר.
עשיית נר של חרט: נוהגים היו לנבל טיט בצורת ביצה, ולתת את האגרוף לתוכו, וע"י כך ליצור נר שבתוכו ניתן לתת שמן.

משנה א: דברים שיש לעשותם בשינוי ביו"ט

המביא כדי יין ממקום למקום, לא יביאם בסל ובקפה, אבל מביא הוא על כתפו או לפניו. וכן המוליך את התבן, לא יפשיל את הקפה לאחוריו, אבל מביאה הוא כידו. ומתחילין בערמת התבן, אבל לא בעצים שבמקצה.

- 1 הבאת כדי יין ממקום למקום: יביאם בידיו או על כתפו ולא בסלים גדולים.
- 2 הולכת תבן לשם הסקה או אוכל: יביאם בידיו ולא יפשיל את הסל לאחוריו כמו ביום חול.
- 3 לקיחת תבן להסקה:
- 4 מותר להתחיל לטול מערימת תבן אף שלא הכינה להסקה בערב יו"ט.
- 5 אין לקחת מערימת עצים שבמוקצה (הם אינם עומדים להסקה).

משנה ב: דין הבאת עצים להסקה ביו"ט

אין נוטלין עצים מן הסקה, אלא מן הסמוך לה. מביאין עצים מן השדה מן המכנס, ומן הקרפף, אפילו מן המפוזר.

איזהו קרפף? כל שסמוך לעיר, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: כל שנוכנסין לו בפותחת, ואפילו בתוך תחום שבת.

- 1 אסור לקחת עצים להסקה מסוכת נוי, משום סתירת אוהל.
- 2 מותר לקחת עצים הסמוכים לסוכת נוי, אם אין בזה סתירת אוהל.
- 3 אם צבר עצים במקום מסוים מערב יו"ט, מותר לקחת משם.
- 4 מותר לקחת עצים מקרפף, גם אם הם מפוזרים שם.
- 5 איזהו קרפף הוא מותר לקחת משם עצים?
- 5.1 רבי יהודה: קרפף סמוך לעיר שדעתו על העצים.
- 5.2 רבי יוסי: קרפף שצריך מפתח לפותחו, אפילו לא סמוך לעיר אבל בתוך הערוב.

משנה ג: ביקוע עצים להסקה ביו"ט

אין מבקעין עצים, לא מן הקורות, ולא מן הקורה שנושבה ביום טוב. ואין מבקעין, לא בקרדם ולא במגרה ולא במגל, אלא בקופץ.

בית שהוא מלא פרות, סתום ונפחת, נוטל ממקום הפחת. רבי מאיר אומר: אף פוחת לכתחלה ונוטל.

- 1 אסור לחתוך עצים לחתיכות קטנות מקורות בנין.
- 2 אסור לבקוע עצים מקורת בנין שנשברה ביו"ט (הקורה השבורה היא מוקצה).

3 אסור לבקע עצים בכלי אומן כגון: גרזן, מסור או מגל של קציר.
 4 מותר לבקע עצים בקופיץ (סכין גדולה שקוצצים בה בשר ועצמות).
כותרת נוספת: אכילת פירות מבית מלא פירות שהפתח שלו סתום בלא טיט

- 1 תנא קמא:
 1.1 אם נפתח הפתח מעצמו, מותר לאכול מהפירות.
 1.2 להסיר את הלבנים אסור.
 2 רבי מאיר (ואין הלכה כמותו): מותר אף להסיר את הלבנים כדי לאכול מהפירות.

משנה ד: פעולות ביו"ט שיש בהם חשש לעשיית כלי

- אין פותחין את הַנֵּר, מפני שְׁהוּא עוֹשֶׂה כְּלִי. ואין עוֹשִׂין פְּחָמִין בְּיוֹם טוֹב. ואין חוֹתְכִין אֶת הַפְּתִילָה לְעֵנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חוֹתְכָה בְּאֵר לְשֵׁתֵי נְרוֹת.**
 1 אסור להכין נר (ראה מושגים).
 2 אסור לעשות פחמים ביו"ט (הנחת גחלים בצד כדי שיעשו פחמים).
 3 האם מותר להכין 2 פתילות ע"י חיתוך הפתילה שביניהם?
 3.1 תנא קמא (ואין הלכה כמותו): אסור (ע"י כך עושה כלי).
 3.2 רבי יהודה: מותר.

משנה ה: המשך פעולות ביו"ט שיש בהם חשש לעשיית כלי

- אין שוֹכְרִין אֶת הַחֶרֶס, ואין חוֹתְכִין אֶת הַנֵּר לְצִלּוֹת בּוֹ מְלִיט, ואין גוֹרְפִין תַּנּוּר וְכִירִים, אֲבָל מְכַבְּשִׁין, ואין מְקִיפִין שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת לְשַׁפֵּת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדוּרָה, ואין סוֹמְכִין אֶת הַקְּדוּרָה בְּבִקְעַת, וְכֵן בְּדִלְת, ואין מְנַהֲגִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּמַקַּל בְּיוֹם טוֹב. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר.**
 1 כשרוצים לצלות דג ביו"ט:
 1.1 אסור לשבור חרס כדי להניח אותו בין המתכת של התנור לבין הדג.
 1.2 אסור לחתוך נייר (ולהטבילו בשמן), כדי להניחו בין המתכת של התנור לבין הדג.
 2 אסור לגרוף תנור וכיריים אם נפל לתוכם מהטיח של התנור או הכיריים.
 3 מותר לישר את האפר שבתנור ("מכבשין") כדי לאפות או לבשל בו.
 4 אין לקרב שתי חביות כדי לתת עליהם את הקדירה, והאש תהיה דולקת ביניהם.
 5 אין סומכים קדירה או דלת בגזיר עץ (שנחשב כמוקצה לשימוש הזה).
כותרת נוספת: הנהגת בהמה במקל ביו"ט:
 5.1 תנא קמא אסור (נראה כמוליכה למכירה).
 5.2 רבי אליעזר ברבי שמעון מתיר.

משנה ו: שימוש בגורי עץ ביו"ט

- רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: נוֹטֵל אֶדָם קִיסָם מְשֻׁלְפָּנִיו לְחֻצֵץ בּוֹ שְׁנָיו, וּמְגַב מִן הַחֻצֵר וּמְדִלִיק, שְׁכָל מַה שֶּׁבְּחֻצֵר מוֹכֵן הוּא. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: מְגַב מְשֻׁלְפָּנִיו וּמְדִלִיק.**
 1 רבי אליעזר:
 1.1 מותר להשתמש בקיסם הנמצא בבית, כדי להוציא בשר מבין השיניים.
 1.2 מותר לגבב קש וקיסמים מהחצר לצורך הדלקה.
 1.3 כל מה שבחצר נחשב כמוכן לשבת.
 2 חכמים: מותר לאסוף קיסמים להסקה רק מאלו שנמצאים בבית.

משנה ז: יצירת אש ביו"ט

- אין מוֹצִיאִין אֶת הָאוּר, לֹא מִן הָעֵצִים, וְלֹא מִן הָאֲבָנִים, וְלֹא מִן הָעֶפֶר, וְלֹא מִן הַמֵּיִם, ואין מְלַבְּנִין אֶת הָרְעָפִים לְצִלּוֹת בֵּהֶן. ועוד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: עוֹמֵד אֶדָם עַל הַמְּקַצָּה עֵרֵב שֶׁבֶת בְּשַׁבִּיעֵית, וְאוֹמֵר: "מִכָּאן אֲנִי אוֹכֵל לְמַחֵר". וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: עַד שֶׁיִּדְשׁוּם וְיֹאמֵר: "מִכָּאן וְעַד כָּאן".**

- 1 אסור ליצר אש ביו"ט ע"י שפשוף עצים, אבנים או גושי עפר.
 - 2 אסור ליצר אש ביו"ט ע"י קש הנוגע בזכוכית מלאת מים שהתחממה בשמש.
 - 3 אסור ללבן לבנים חדשות כדי לצלות עליהם מאכל (מתקן כלי).
- כותרת נוספת: הכנת פירות הנמצאים על המוקצה בכדי להשתמש בהם ביו"ט**
- 1 רבי אליעזר: עומד על המוקצה (ראה מושגים) ואומר: "מכאן אני אוכל ביו"ט".
 - 2 חכמים: חייב לסמן את המקום שממנו ייקח את הפירות.

פרק ה

נושאים עיקריים בפרק: הגנה על אוכל בשבת ויו"ט שלא יתקלקל ע"י גשמים. איסור שבות בשבת וביו"ט, דיני הוצאה מחוק לתחום ביו"ט.

משנה א: הגנה על אוכל שלא יתקלקל ע"י גשמים הממשמשים לבא

משלין פרות דרך ארבה ביום טוב, אבל לא בשבת, ומכסים פרות בפלים מפני הדלף, וכן פדי יין וכדי שסון.

ונוהגין כלי תחת הדלף בשבת.

1 פירות המונחים ליבוש על הגג:
1.1 ביו"ט:

- 1.1.1 מותר להשליכם לביתו דרך חור הנמצא בגג,
 - 1.1.2 אסור להשליכם דרך החלון (משום טרחה יתרה).
 - 1.2 בשבת: גם דרך חור בגג אסור להשליכם לביתו.
 - 2 מותר לכסות פירות בכלים ביו"ט, כדי שלא ירטבו מהגשמים.
 - 3 מותר לכסות כדי שמן ויין בכלים למנוע כניסת גשמים לתוכם.
- כותרת נוספת: מותר לשים כלי בשבת כדי לקלוט מים הדולפים מהגג לבית.**

משנה ב: סוגי איסורים שאסרו חכמים בשבת וביו"ט

כל שחביב עליו משום שבות, משום רשות,

משום מצוה בשבת,

חביב עליו ביום טוב,

ואלו הן משום שבות:

לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא נשטין על פני המים, ולא מטפחין, ולא מספקין, ולא מרקדין.

ואלו הן משום רשות:

לא דנין, ולא מקדשין, ולא חולצין, ולא מיבמין.

ואלו הן משום מצוה:

לא מקדישין, ולא מעריכין, ולא מחרימין, ולא מגביהין תרומות ומעשרות. כל אלו ביום טוב אפרו, קל וחמר בשבת.

אין בין יום טוב לשבת, אלא אכל נפש בלבד.

- 1 שלושת הסוגים הבאים שאסורים בשבת אסורים גם ביו"ט:
 - 1.1 מעשים שאין בהם מצווה כלל ("שבות"),
 - 1.2 מעשים שיש בהם קצת מצווה ("רשות"),
 - 1.3 מעשים שיש בהם מצווה ממש (מצווה").
- 2 דוגמאות למעשים שאין בהם כל צד של מצווה:
 - 2.1 אין עולים על אילן.
 - 2.2 אין רוכבים על בהמה.
 - 2.3 אין שטים במים.
 - 2.4 אין מטפחין (מכים בידיים כף על כף).
 - 2.5 אין מספקין (מכים בכף היד על הירך).
 - 2.6 אין רוקדים.
- 3 דוגמאות למעשים שיש בהם קצת מצווה:
 - 3.1 אין יושבים בדין.
 - 3.2 אין מקדשים אשה.
 - 3.3 אין חולצים ואין מיבמים.
- 4 דוגמאות למעשים שיש בהם מצווה ממש:

- 4.1 לא מקדישים דבר להקדש.
- 4.2 לא מעריכין (כגון: "ערך פלוני עלי").
- 4.3 לא מחרימים דבר להקדש (כגון: "דבר זה חרם").
- 4.4 אין מפרישים תרומות ומעשרות.
- 5 כל הדברים האלה אסורים ביו"ט, קל וחומר בשבת.
- 6 אין הבדל בין איסורי יו"ט לאיסורי שבת אלא במלאכות שהן לצורך אוכל נפש.

משנה ג: דיני תחומין ביו"ט

**הַבְּהֵמָה וְהַבְּעֵלִים, כְּרֹגְלֵי הַבְּעֵלִים.
הַמוֹסֵר בְּהֵמָתוֹ לְבָנוֹ אוֹ לְרוּעָה, הָרִי אֵלָיו כְּרֹגְלֵי הַבְּעֵלִים.
כְּלִים הַמֵּיֻחָדִין לְאַחַד מִן הָאֲחִין שֶׁבַּבַּיִת, הָרִי אֵלָיו כְּרֹגְלָיו.
וְשֵׂאִין מִיְחָדִיו, הָרִי אֵלָיו כְּמִקּוֹם שֶׁהוֹלְכִין.**

- 1 אדם רשאי להוליך את בהמתו או כליו רק למקום שמותר לו עצמו ללכת.
- 2 המוסר בהמתו לבנו או לרועה, תחום שבת שלהם הוא כתחום הבעלים.
- 3 כלי המיועד לאחד האחים, תחום שבת שלו כתחומו של אותו אח.
- 4 כלים המיועדים לכל האחים, תחום שבת שלהם הוא המקום שכולם יכולים ללכת.

משנה ד: המשך דיני תחומין ביו"ט

**הַשּׁוֹאֵל כְּלֵי מַחְבְּרוֹ מֵעֵרֵב יוֹם טוֹב, כְּרֹגְלֵי הַשּׁוֹאֵל.
בְּיוֹם טוֹב, כְּרֹגְלֵי הַמִּשְׁטָאִיל.
הָאֲשֶׁה שֶׁשּׁוֹאֵלָה מִחֲבֵרְתָּהּ תְּבָלִין וּמִים וּמְלַח לְעִסְתָּהּ, הָרִי אֵלָיו כְּרֹגְלֵי שְׁתֵּיהֶן.
רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר בְּמִים, מִפְּנֵי שֵׂאִין בְּהֵן מִשֵּׁנ.**

- 1 כלי שהושאל לאדם בערב יו"ט תחום שבת של הכלי הוא כמו של השואל.
- 2 כלי שהושאל ביו"ט עצמו תחום שבת של הכלי הוא כמו של המשאיל.
- 3 תבלינים ומלח ששואלת אשה מחברתה כדי לשים בעיסה, תחום העיסה כתחום שתיהן.
- 4 אשה ששואלת מים מחברתה כדי להוסיפם לעיסה:
- 4.1 תנא קמא: יש לעיסה את מגבלות התחומים של שתיהן.
- 4.2 רבי יהודה (ואין הלכה כמותו): יש למים רק את מגבלות בעלת התבשיל, כי המים לא ניכרים התבשיל.

משנה ה: דיני תחומין ביו"ט לגבי גחלת, שלהבת ומי בורות

**הַגַּחֲלֵת, כְּרֹגְלֵי הַבְּעֵלִים, וְשִׁלְהַבַּת, בְּכֹל מְקוֹם.
גַּחֲלֵת שֶׁל הַקֹּדֶשׁ, מוּעָלִין בָּהּ,
וְשִׁלְהַבַּת, לֹא נִהְיִין וְלֹא מוּעָלִין.
הַמוּצִיא גַּחֲלֵת לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים, חֵיֵב. וְשִׁלְהַבַּת, פְּטוּר.
בוֹר שֶׁל יַחֲדָי, כְּרֹגְלֵי הַיַּחֲדָי.
וְשֶׁל אֲנָשֵׁי אוֹתָהּ הַעִיר, כְּרֹגְלֵי אֲנָשֵׁי אוֹתָהּ הַעִיר.
וְשֶׁל עוֹלֵי כְּכֹל, כְּרֹגְלֵי הַמַּמְלָא.**

- 1 הנוטל גחלת מחברו, תחום הגחלת כתחום הבעלים.
- 2 המדליק נר משלהבת חברו, תחום השלהבת כתחום המדליק.
- 3 הנהנה מגחלת של הקדש, מעל.
- 4 אסור מדברי סופרים ליהנות משלהבת של הקדש, אך אם נהנה לא מעל.
- 5 המוציא גחלת לרשות הרבים, חייב. ושלהבת, פטור.
- 6 הלוקח מים מבור פרטי, תחום שבת שלהם כתחום בעל הבור.
- 7 הלוקח מים מבור של אנשי העיר יכול להוליכם 2000 אמה לכל צד של העיר.
- 8 הלוקח מים מבור של עוברי דרכים, תחום שבת שלהם כתחומו שלו.

משנה ו: דיני תחומין לגבי פירותיו של אדם שנמצאים מחוץ לתחום

**מִי שֶׁהָיָה פְּרוּתָיו בְּעִיר אַחֶרֶת, וְעָרְבוּ בְנֵי אוֹתָהּ הַעִיר לְהֵבִיא אֶצְלוֹ מִפְּרוּתָיו, לֹא יָבִיאוּ לוֹ.
וְאִם עָרַב הוּא, פְּרוּתָיו כְּמוֹהוּ.**

מי שהיו פירותיו בעיר אחרת:

- 1 אם עשו אנשי העיר עירוב כדי לבא אצלו, לא יביאו לו פירותיו.
- 2 אם עשה הוא עירוב תחומין כדי ללכת לעירם, יכול לקחת פירותיו עמו.

משנה ז: אורחים שהגיעו לסעודת יו"ט בעורת עירוב,

האם יכולים לקחת אתם חזרה מנות מהסעודה ?

מי נשזמן אצלו אורחים, לא יוליכו בידם מנות, אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב.

**אין משקין ושוחטין את המדבריות, אכל משקין ושוחטין את הביתות.
אלו הן ביתות? הלנות בעיר. מדבריות? הלנות באפר.**

1 אם זיכה להם בעל הבית את המנות, מערב יו"ט, יכולים.

2 אם לא זיכה להם, לא יכולים.

כותרת נוספת: שחיטת בהמה ביו"ט

1 אסור לשחוט בהמות מדבריות(בהמות הנשארות ללון באחו מחוץ לעיר).

2 מותר לשחוט בהמות בית (בהמות החוזרות מהאחו ללון בתוך העיר).